

Politiszkos žinios.

Amerika.

Laikraščiai praneša, jog Amerikos randas reikalauja, idant kubiečiai atiduotų Amerikai tvirtinę Moro Castle, ispanijonų pastatytą ant valdymo Havanos. Turint amerikoms sūtą tvirtinę, Havana ne galėtų ne pasikrutinti, is tvirtinės amerikoniškai galėtų kannolių suvalyti miestą isgriauti. Turinti tvirtinę Moro Castle amerikoniškai jos komendantai, o tarp jų net per daug yra negalinių suprastai, kas tai yra teisybė, būtų tikrai ponais neva isliuosnotos Kubos. Nežinėjau, jeigu kubiečiai, juo tuoliau, juo labiau nekencžia savo neva isliuosnotojų ir tokios liuosybės, kokią jiems palieka amerikoniškai, ne geidžia. Papratome mes vadinti Ameriką liuosybės žeme, bet isistikro liuosybės čia teip jau nėra kaip ir despotizmo krasztuose: ten krasztą valdo despotai, Amerikoj gi menkos doros politikieriai; despotai ne paiso ant teisybės, dar mažiau ant jos paiso politikų partijų pardsidavėliai.

Jeigu per politiką patektų valdininkų elies visoki virtsininkai daro sukalbinti ir tai bjauriausios veislės pries viens kita, viens kitą stengiasi nuskriausti, pažeminti namieje, kur jie yra po tautos kontrole, kaip gi jie turi elgtiesi amerikonų užimtuose krasztuose, kur jų nieks ne kontroliuoja, kur skriaudžia, mieje ne turi kam pasiskusti? Visi laikraščiai skaitytojai žino, kad laike karės su Ispanija po Santiago admiralas Schley paskandino ispanizką laivynę ir po tam tuojaus per tarpininkystę prancuzisko ambasadoriaus Ispanija paprasžė užbaigimo karės. Schley vienok už savo nuopelnus ne gavo tinkamos dovanos, apdovanoti prezidento likosi niekuom neužsiimę. To ne gana, vienas laivynes klerkas Maclay parase kniją: Istoriją Suvienuytų Valstijų laivynės; spaudiniant kniją, skaitė korektą admiralas Sampson, laivynės ministeris Long ir kiti admiralai, kurie gerai žino visą bėgį karės, jie ne tik perleido kniją, kurioje buvo visoki isniekinimai, melagingi perstatymai labiausiai karę užsielpusio Schley, bet dar laivynės ministeris Long priskatė kniją, vartoti karizskoj juriniskiszkio akademijoj. Laikraščiai tik dabar pakėlė riksmą ir reikalauja tiesiog nuo prezidento tikro isistimo to politikierių sutveto purvyno. Žinoma, prezidentas ir nenorėdamas turės šiek tiek isvalyti savo avinyzją. Kas gi vienok būtų, jeigu laikraščiai būtų tylyję! Daugiausiai užsielpė, bet nenorintis pats girtiesi, ne samdyti isgriaujančių būtų ateinančioms gentkartėms už nieksą perstatytas.

Ant Filipinų salų tulose apskriciuose amerikoniškai buvo įvedę civiliszką administraciją, bet dabar į tuos apskricius vėl grąžina karieviską. Taigi turbūt amerikoniškai virszininkai pats ne žino, ne ko jie nori, ne ko reikią. Mažesni filipiniečių pulkeliai vis pasiduoda amerikonom, bet yra dar diktai besipriesiznancijų. Anglijos laikraščiai, užstojus lytų laikui, pranasanija pasikelti iš naujo ir teip bus teip

ilgai, kol amerikoniškai nuo filipinų salų su visu ne pasitranks.

Rytini Azija.

Laikraščiai garsina, jog pasitraukus is Pekino svetimos kariaunoms, tankiaus pasitaiko užpuolimai ant ulyzių, vagystos, plėšimai ir užmūstytos; tas pats yra ir kituose miestuose, is kurių pasitraukę svetimos kariaunoms, kur sugrijo Chinų administracija. Ar is tikro vienok plėšimai ir užmūstytos dabar tankiau pasitaiko negu esant svetimos kariaunoms? Gal but, kad tokiose darbuose dabar tankiau dalyvauja pats chiniečiai, o pirma plėšimose ir užmūstytose dalyvavo vien svetimos kariaunos, bet jos, turbūt, daug daugiau papildė plėšimų ir užmūstytų per vieną sanvaitę negu chiniečiai papildys per visus metus. Juk atėjus į Pekiną svetimos kariaunoms čia visi plėšė ir griebė ką norėjo, jeigu kas ir stabdė, tai ne gindamas chiniečių savastį, bet vien is pavidumo, kad kiti per daug ne prisivaintų; plėšė chinizskas: pardavinys čias ne tik kareiviai ir oficialai, bet net ambasadų moterys norėdamos be kasztų reikalingus ir geidžiamus daiktus turėti. Apkaltinimai todėl chiniečių, buk pasitraukus svetimos kariaunoms, jie užsiima plėšimais, yra tik noru savo kaltes užmesti ant svetimo sprando.

Juk net Amerikos laikraščiuose buvo žinios apie susiorganizavusius is amerikonių plėšiszkų pulkus. Tie visi paskalai apie pasidauginimą plėšimų dabar matyt tycia leidžiami tų viespatysčių, kurios norėtų ant visada pasilikiti szigdien jų kariaunų užimtuose Chinų krasztuose. Prie tokių ne norincijų nesidinties is Chinų laukan szigdien visi priskaito Angliją. Ji isistikro ne tik atsėmė atgal prisakymą grąžinti namon kariauną, bet is Indijų atsintė dar du naujų regimentų. Anglija todėl, pasitraukus didesnei dalei kitų kariaunų, dabar Chinuose turi daugiausiai kareivių, nes 10000; laike tikros karės Chinuose Anglija tiek kareivių ne turėjo. Matydama tokį pasielgimą anglijonų, Maskolija teipogi nesiskubina su isstraukimu kariaunos; ji į porą dienų gali is Porto Arthuro ir Siberijos atgabenti daugiau negu Anglija kareivių. Galima todėl sakyti, kad kaip kituose atsitikimuose, Anglija nusilenks pries Maskoliją ir dabar, ne tės nesutikimu iki kareli, kadangi Anglija viena ne gali vesti karės su Maskolija, kurios salivne ne galima pasiekti, o žemes kariaunos Anglija ne turi nė ant pergalejimo burų, kurių visas skaitlius ne pereina deszimtos dalies miesto Londono gyventojų. Ir tarybose su Chinų randu Maskolija užstoja Angliją kelia, stengiasi užstoti už Chinus, žinoma ne dykai ir sumažinti Anglijos reikalavimus, kas, žinoma, tai ne patinka, bet atvirai stoti pries Maskoliją ji ne drysta ir ne gal. Užtenka Maskolijai ant vieno regimento padauginti kariauną ant Afganistanu rubečių, o galingi ir žiaurus Anglijos ministeriai pasidaro nuolankus, gatavi net perpraszyti siaurės meskiną. Tą baugumą Anglijos

ministerių ir stengiasi isnaudoti Maskolijos randas. Už uztarimų už Chinus, Maskolija nuo Chinų gavo visą siaurinę Mongoliją iki miestui Urga, kur užėmė jau maskolizska kariauna ir rengia čia tvirtinę. Tam ne priesztaurauja kiti krasztai, o ant priesztauravimo vienos Anglijos, kol ji veda karę pietinėj Afrikoj, Maskolija ne paiso.

Pietinė Afrika.

Mieste Pretorijoj, Transvaaliaus sostapilėj, anglijonų nelaisvė pasimirė moteris Transvaaliaus prezidento Kruegerio. Mirtis numylėtos dukters, rupeczai, vargai tėvynės ir nelaisvės pagadino ir teip ne tvirtą sveikatą prezidentinės ir ji po trumpai ligai pasimirė. Kada apie mirtį pacios pranesė gyvenanciam dabar Holandijoj Kruegeriui, senelis apsišverkė.

Anglijos randas pagarsino laikraščiuose laiszkus užstojančio iskaliejuos is Transvaaliaus prezidentą Kruegerį Schalkburgerio ir Oranijos prezidento Stijno. Schalkburger pranesė Stijnuj, jog burų amunicija baigiasi ir karės ilgai vesti ne galima, reikia ką nors daryti, ant jos szioiko ar tokio užbaigimo. Stijn ant to atsakė, kad amunicijos yra dar užtektinai ir burų padėjimas nėra teip blogas, kad reiktų priimti jėb islygas. Girdi, dar galima sulaukti įėjiskizmo svetimų viespatysčių. Anglizskas randas pagarsino tuos laiszkus ant parodymo Anglijos gyventojams, jog burams nusibodo karė ir jie jos ilgai vesti ne gal. Isistikro vienok laiszkai tie nieko ne reiskia. Matyt isz jų vien, kad Transvaaliaus burai isz tikro mažiaus turi vilties ant pergalejimo anglijonų negu Oranijos burai, bet jeigu ir transvaaliečiai iki szioi ne užmezgė tarybų ant pasidavimo, tai matyt, kad ir jiems prezidentas Stijn įkvėpė daugiau dramos. Jeigu burai isz tikro gali dar kokius du metus tęsti karę, tai jie gali turėti viltį ne tik apginti liuosybę savo republikų, bet ir atkerszyti Anglijai, nustumti ją į bankrutystę, kadangi kiekvienas metas karės Anglijai kasztuoja apie 1 milijardą doliarų, taigi po tiek, kiek Prancuzija užmokojo Vokietijai 1871 m. karės kasztų. Skolos Anglijos idė teip užaugtų, kad jos izdas ne įstengtų mokėti palukų, ne pritekų pinigų ant palaikymo ant paties laipsnio karizskos liavynės, per kurią vien Anglija laikosi eilėse didžiųjų viespatysčių; jeigu ji duotų tui ir ant tos dirvos pralenkti kitiems, tuojaus atsitarstų ant tokio jau antros eilės viespatysčių laipsnio kaip Ispanija arba Szvedija. Jeigu Anglija pralenktų kokią kitą viespatystę su liavynės tvirtumu, per tai užkengų ir Anglijos prekastai ir prekastoj ji taptų nustumta į eilės mažesnių viespatysčių. Jeigu todėl burai gali dar porą metų palaikyti kamrę, jie ne tik gali pasilikiti ne prigulimais, bet gali dar Anglijai atkerszyti už neteisiningai pradėtą karę ir visus jos karės vedėjų bjaurius darbus, nustumdami ją į eilės silpnų, skolose paskendusių viespatysčių tokių kaip Turkija.

Anglizkose valdybose Nacionalisrdo teipogi burų pulkai. Kad jie ne rastų ant vietos maisto, Kitchener priskatė visiems baltveidiams farmeriams su maisto produktais ir gyvulių bandoms sutraukti į miestus, kur yra tvirti anglizski garnizonai. Kas to ne isplydytų, to farmos bus sudėintos, gyvuliai sukonsfikuoti ir toki neklusanti priskykmo kolonistai bus atiduoti ant nubaudimo karizskiems sudams.

16 anglizskų Čapo valdybų burų, kurie likosi už pasikėlimą nuspręsti ant pakorimo, Kitchener numazino bausmę apmainydamas kartuves ant kalėjimo per visą amžį.

Pereitą sanvaitę ant karės lauko didesnių susisumizimų ne buvo, mažesnių buvo vienok diktai lygiai Oranijos republikoj, kaip ir anglizskos valdybose. Visi maži susirėmimai ne daug sveria ant tolesnio karės bėgio.

Isz atsiųstų į Afriką isz Anglijos 250000 kareivių, 100000 baigiasi laikas tarnystos. Jie turės but sugrąžinti namon, kadangi pasisamdyti ant ilgiaus ne nori, o su prievarta palaikyti juos būtų pavojinga, vertimas galėtų pagimdyti buntą kareivių. Vietoj pabaigusių tarnystą reiks isz Anglijos siųsti naujų mažiausiai 75 tukstancizius, bet dabar truksta uorincijų pasisamdyti. Reikia pakelti algas kareivių, o tas tik dar labiau padidys karės kasztus ir tai nežinia ar rasis norincizų kariauti.

Maskolija.

Vokizski laikraščiai vėl pranesa apie apsišeziskimus didesnio teisingumo ir liberalizkesnių norų caro Mikalojaus. Isz tikro vienok tie caro Mikalojaus liberalizskai norai yra, turbūt, vien fantazijos laikraštiniukų; dabartinis caras, kaip ir jo tėvas, yra garbintojo reakcijos, myniotojo teisybės, kurios visai ne supranta. Tą janczia labiausiai ant savo sprando finlandiečiai, lietuviai ir kitoki ne maskolizskos kiltės Maskolijos pavaldiniai. Tiems caro Mikalojaus valdymas ne tik nieko gero ne atgabenos, bet atgabenos vien naujus prispaudimus ir persekiojimus. Dabar vėl vokizski laikraščiai paduoda istoriją paliosavimų laikraščiams, bet ir tame caro padavadyje, isz tikro ne jokio paliosavimo laikraščiams ne matosi. Deputacija laikraštiniukų, nepaisant ant priesztauravimo ministerių, nusidavė pas carą melsti tiesų laikraščiams, kad jie ant galo būtų isliuosuoti nuo savvalios urėdninkų. Caras pažadėjo deputacijos praszmy isplydyti. Isz tikro paskui likosi isduotos szitos gana juokingos tiesos: kad pirmas perserėgėjimas suteiktas laikraščiai už per drąsą kritiką vidurinį prietikių turi vertę tie per vienus metus, antras per du, o trecias, po kuriu paprastai visai ant tulo laiko sustabydavo laikraštį, turį vertę per tris metus. Tose tiesose vienok isistikro ne jokio paliosavimo nėra, kaip laikraščiai ne turėjo tiesos kritikuoti kvailus ministerių ir kitų administracijų savvalizskus padavadyjimus, teip jie ne turės tiesos tą daryti ir toliaus. Isz tokių neva paliosavimų gali džiaugtiesi vien Vokietijos laikraščiai, kurių kvailumas caro tarnų ne gali pasiekti, iszeinanti gi Maskolijoj laikraščiai netu-

ri isz ko džiaugtiesi, kadangi viskas pasileka po senovei. Nėva naujos tiesos yra tos pacios, kokios buvo ir senian, sutrumpinti vien terminai perserėgėjimų. Caras mat lyg ant juoko palaikė laikraštiniukus ir jų praszmy.

Turkija.

Albanijoj vėl užigimė maiztai, ypac smarkus jie ant Serbijos rubečių. Albaniečiai ir turkai užpildinėja ant serbizskų kaimų. Isz daugelio kaimų gyventojai, bėdami užpolinių, su visu isziskraustė szalyn, liko tik ne apgyventos kaimų vietos.

Albaniečiai organizuojasi ir rengiasi pasikelti pries Turkiją ant iszkovojoimo ne prigulmystės. Jie nori suverti su visu neprigulmingą Albanijos vieszpatystę.

Isz Lietuvos.

Isz Vilniaus.

Vilniaus katalizską dvasizską seminarį pabagė szmet 18 klierų, 20 klierų iszventino į subdiakonų.

Nuo senelio 72 m. Vladislavo Borovko, atkakusio į Vilnių isz Postavų valzsziaus užmokoit ukinkinų užveizdos biuruose mokeszias, miesto vagiliai iszviliojo visus pinigais. Pamatę, kad žmogus negali surasti užveizdos biuro, vagiliai viską iskaliejo, padėjo jį nuvesti, kur reiki. Vadžiojo jį po visokius ukaborius ir ant galo, nuvedę ant priemieszio Szulizskų, pareikalavo parodyti adresą sekretoriaus žveizdos. Žmogus, nieko pikto ne tikėdamas, padavė visą pundą popierų, jame buvo įvynioti ir pinigai, ką patėmę vagiliai, isztraukė isz rankų, iszėmė isz pundą pinigų, o popieras atgal su grąžino. Borovko tik paskui patėmėjo, kad isz pundelio, iszmeto pinigai, o jų vietoj įdėtas tuszcas konvertas su 10 kapeikių variniais pinigais.

Ant vasaros Vilniuje likosi parengti specializski pedagogizski kursai mokiniojams staciatizskų cerkvinių mokyklų Lietuvos. Kursai trauks iki 12 dienas įjūtės mėnesio. Ar tie kursai ismoks ko gero tokias maskolizskas szaszlavas, kokioms yra mokiniojai cerkvinių mokyklų, apie tai galima abejoti. Priedieja juk sako: ir Paryžiu ne padarys isz avizų ryžių.

Vilniaus laikraštis „Severo Zapadnoje Slovo“ paduoda, jog įstatai prektų rengiamos Lietuvos sostapilėj prektos mokyklos likosi ministerijos užtvirtinti. Jeigu teip, tai gal dar sziuose metuose bus parengta čia tokia mokykla.

Į Vilniaus merginų institutą prasidės norincizų pastot egzaminai nuo 23 d. įjutės. Vietų yra visose klases, iszėmus 2 ir 3. Įpradnes klases vietų yra 82, į ketvirtą 5, į penktą 4, iszėmtą 20, į 7 dar nežinia tikrai, kiek priims.

Į Vilnių atkako mokininiai Kauono gimnazijos po vadovyse mokiniojų. Jie atkankys Vilniaus muezę. Isz Vilniaus gimnazistai kelsus į Trakus.

Isz Vilniaus gubernijos.

26 d. berzelio tulose krasztuose Vilniaus paviezcio siautės smerkios audros su ledais; ledai pridrido daug blėdies laukams. Solecznikų valzszioje ledai iszmušė žieminių javų ant ploto 305 desiatinų, vasarųjų ant 448 desiatinų, o pievų ant 150 desiatinų. Žemesnes pievas vanduo užnešė dumbli ir pagadino šole. Ledų iszmuštus javus plauja ant paszarų galvijams, bet didesni dailios ir įjauti ne galima, kadangi ledai įmušė sziaudus į žemę. Bledį jų padaryt Solecznikų

valzszioje skaito ant 30000 rub.; užgriebė jie laukus kelių kaimų ir kituose valzsziuose, bet čia jie jau ne pridrido teip daug blėdies. Ledai buvo riesztų didumo, bet tarp jų buvo ir stambesni, galima buvo rasti szmotus vizstos kiausinių didumo.

Per sanvaitę nuo 2-9 d. berzelio Vilniaus gubernijoj maru apsirgo naminių galvijų: paviezciuose Vilniaus ir Szventenų apsirgo 106 raguoti galvijai ir 15 avių. Dienes pav. apsirgo 4 javečiai, 2 pastipoj; Trakų pav. apsirgo 11, pastipoj 2. Dienes pavietų maru apsirgo 7 kiaušės, 3 pastipoj. Trakuose plautu apsirgo vienas arklys, kurį reikėjo užmušti.

Ant szimmetų į Peterburgą universitetą priims vien baigusius gimnazijas Peterburgo ir Vilniaus moksliniame apskritų. Vietų naujai pastojantiems yra ant tiesdarystos fakulteto 700 ir tiek jau ant matematikos ir gamtos.

Per sanvaitę nuo 20-27 d. berzelio Vilniaus gab. buvo apsirgimų visokioms limpamezioms ligoms: Vilniuje: szlaknotoms szlitienis 3, pilvinių 6, rože 16, tymais 2, kraujmė 2, rauplėms 3. Paviezciuose gi apsirgimų bevo:

Selakuotoms szlitienis: Vilniaus pav., kaimė Zavidove apsirgo 5, kaimė Meraicziuose 14, Pakelė 2; Szventenų pav., kaimė Balizsiuose 13, Asmenų pav., kaimė Czebeziuose 4.

Rauplėms: Lydos pav., kaimė Seibakuose apsirgo 2, Rudof 11, numirė 1; Vilniaus pav., kaimė Mariampol apsirgo 2, numirė 1.

Kraujinėms: Asmenų pav., kaimė Gumnieze apsirgo 15; Lydos pav., kaimė Olševė 18, numirė 2.

Tymais: Vilniaus pav., kaimė Bucizkiuose apsirgo 9, numirė 2.

16 d. gegužio ledai iszmušė laukus kelių kaimų Wilkalotų valzszioje, Wilkeikos pav. Bledį ledų padaryt apskaito ant 6000 rubl.

5 d. berzelio ledai iszmušė laukus kaimo Mitilang, Lydos pav. Bledį ledų padaryt laukams skaito ant 1000 rubl.

Isz Pasvalio, (Kauno red.)

Yra čia klebonas kn. pan Banievicz. Asz atimenu, kaip jis, budamas Pasvalyje kamendoriai, pravarde turėjo BANYs, o ne BANIEVICs. Man navatas rodyti, kaip tas yra, galėjo persimainyti atveizci!

—Dyval! — susuzks skaitytojas.

—Sztai kame dalyks! Mat kol buvo kunigėlis kamendoriai, buvo geras ir kamizskas pravarde —Bany; bet dabar jis neb kamendoriaus, juo klebonas—ponas, tai butinai reikia, kad ir pravarde būtų ponizka — o Banievicz, juk ponizka!

Banievicz ponas, na tai turbūt labai mokytes ir gerai supranta vertę moko, nės leidžia savo brolio eseelį Mintaujos gimnazijoje. Banievicz ponas, už tai viską ponizskai ir daro. O ką toki ponai isz Lietuvos daro? Pirmu: ziausiai reikia lentizskai svebelzoti! Kunigėlis teip ir daro, eseelį gimnazistė pas lenkus gyvena, kur vien tik lenkizska dvasia kvepuoja. Kadangi reikia daugiau musų „katalikams lenkizskio tikėjimo“. Dar reikia mokėt dantis rodyt, szaiptyti, kraiptyti, szkiepti! Ir tokias mokus iszeis Banieviczio sesuo. Ot bus mokslininkai! Ot bus gudri, bus patrijotė!

—Kam leidi savo dukterį moksli, kur ji dēgs iszismokius? nē daktaro, nē kunigu negalės buti, muzikėms moksis visai ne reikalingas—prikalbijsa pan Banievicz vienas tėvą Pasvalij, kurio dukte teipgi Mintaujos gimnazijoj.

O ant pamokslu kę da jis pasako:

—Kam jus, muzikai, leidžiat savo vaikus į moksli? Jus, beleidami savo vaikus į moksli, ant savęs Dievo bausmę užsitraukiat! Mokyti vaikus—„amertel-nas griekas“! Va tai tau! Jei teip, tai patsai klebonas „smertel-nai grieszija“, leisdamas savo seselę į gimnaziję. Aš gi ne teisybė, skaitytojau? Kam gi pats mokinosi?

—O ar žinot, kam jis teip keikia mokytus žmonis? Mat, kaip daugiau ataras apszvietesnių žmonių, kunigams ir priksis uodegė, nebegalės jie apgaulinėti muzikų, nebegalės ponavot, kaip dabar! Už tai jie, drebėdami, ir keikia tokius apszvietus.

Man da teko nuo vieno prasto žmogėlio girdėt teip kalbant apie Bonieviczų.

—Jei asz nueinu su tuszczu kizzenium pas kleboną, jis mane nē į vidų neisleidžia, liepia eiti laukan, o jei mano kizzeniuje yra keletas rublių, laizydama isve dę į puikliausį kambarį, pasodina ant minkstos kedės!

Jezuitas.

Isz Mintaujos.

Mintaujos mokininių kapeliu-nas Volovicz turi gausias ilgalie-ziuvių sznipukų, nės jis viską šėno, kas pas ką ateina, kas ką daro, kas kuom užsiima ir tt. Iszrinktiems Dievo ir savo draugams pasako, kad tas ir tas be-dievis, kad jis visai pasileidęs...

Vieną mokininių butų (kvatierę) kunigėlis skaito už namus baisiausių bedievių, teip kad draugams užgina steti į tą butą. Na, argi isistikruj tokie baisūs bedieviai gyvena tame bute? Matote kame tų bedievytė. Notupėk kožn dieną, žaiznyzioj, netikėk vi-soms pasakoms kunigėlio, ot ir užtenka, jau ir bedievis!

—Ar asz nežinau, kad pernai (tai yra 1900m.) davėte viens kurtam šodį nevaiziot į šiminariją—dusudamas ir ruszciai sako kapelionas. Tesybė, pernai tik vienas tenvaiziot į šiminariją. Bet jau tas kur nuvaiziot, ant kiek asz jį padjetų — neprigulėjo prie protiesesnių. Szmet gal ir ne daugiau tevaizuos, kaip vienas ar du.

Mergaizčių gimnazijoj mokinaisi apie 150 latvėlių. Jos beveik visos ukinkinų—sodie-zių dukterys. Vaiszszicia gimnazijon vien tik dēl moko: joms ne rupi, kaip daugumai kitų pin-guozzių dukterų, paspuosimas, visoki kvėpalai ir patikimas jau-nikaizsias; joms rupi, kad pas-kui, pabaigus moksli, savystoviai galėtų gyventi ir neizurēt isz ki-ty rankų. Daugumas isz jų lyg szioi vilkdavo namų darbo ru-bais. Gimnazijos virszininkai tas jau ir seniau nepatikdavo, o dar padreinta vyrų gimnazijos direk-toriaus, staciaz emė persekio-ti mergaites. Neprašina dienos, kad nepisikabintų prie kurios nors, tai sako, tavo rubai negra-žus, tai plaukai negerai stovi, tai kodėl, klausia, kasz nesuipini,—nors mergaitė ir būtų su trum-pai nukirptais plaukais. Bet tai dar viskas nieko būtų, jeigu tuom užsimtų viena tik gimnazijos vy-reenybė. Atsiranda tarp drau-gių tokios, kurios lekiojį tarpe užsiima (žinoma užkviestos) pas direktorę ir savo ilgų liežuviu priszneka ant savo draugių vi-sokių niekų, dēlo paskui gimnazi-jon atikrausto net žandarai. Ap-gailėtinas daiktas, kad viena isz tokių denuncijanczių yra daugelio guodojama lietuvaitė, kuri kuo-meiliausia, kaip lapė, priekalbė-dama ir iszirdama savo draugių gyvenimo smulkmenas — pado-szintuko PEREGRAS.

Kunigas.

Mergaizčių gimnazijoj mokinaisi apie 150 latvėlių. Jos beveik visos ukinkinų—sodie-zių dukterys. Vaiszszicia gimnazijon vien tik dēl moko: joms ne rupi, kaip daugumai kitų pin-guozzių dukterų, paspuosimas, visoki kvėpalai ir patikimas jau-nikaizsias; joms rupi, kad pas-kui, pabaigus moksli, savystoviai galėtų gyventi ir neizurēt isz ki-ty rankų. Daugumas isz jų lyg szioi vilkdavo namų darbo ru-bais. Gimnazijos virszininkai tas jau ir seniau nepatikdavo, o dar padreinta vyrų gimnazijos direk-toriaus, staciaz emė persekio-ti mergaites. Neprašina dienos, kad nepisikabintų prie kurios nors, tai sako, tavo rubai negra-žus, tai plaukai negerai stovi, tai kodėl, klausia, kasz nesuipini,—nors mergaitė ir būtų su trum-pai nukirptais plaukais. Bet tai dar viskas nieko būtų, jeigu tuom užsimtų viena tik gimnazijos vy-reenybė. Atsiranda tarp drau-gių tokios, kurios lekiojį tarpe užsiima (žinoma užkviestos) pas direktorę ir savo ilgų liežuviu priszneka ant savo draugių vi-sokių niekų, dēlo paskui gimnazi-jon atikrausto net žandarai. Ap-gailėtinas daiktas, kad viena isz tokių denuncijanczių yra daugelio guodojama lietuvaitė, kuri kuo-meiliausia, kaip lapė, priekalbė-dama ir iszirdama savo draugių gyvenimo smulkmenas — pado-szintuko PEREGRAS.

Sziurpis.

Isz Paszvininio, Panevėžio pavieto.

Miszeikių sodizias ukinkinas Puipis su savo bernu per šiemis vasrinęjioj tai szį tai už o-o-liskės dvoro latvio rendoziaus; dabar tik pavaszj szuozioj, jį atrado užkalts ir baczka p-o-m-

kymus, ir apart to rado vedimą kelečią kitų daktų. Bernui už pagelbą davę 7 rubl.

Puipis katalikas; kožn rytą vakarų poteries kalbėjo; į bažny-čią vairszsziodavo, miszias už-pirkdavo; pasinikus užlaikydavo... vienu žodžiu—buvo geras katalikas, pildė visus bažnyzios praszkyms.

Kaszin ar ne geriau būtų pa-darę gavėnį su mėsa valgyda-mas, bet ir sziaudelio svetimo ne paėmę?!

Kunigai per visą savo gyveni-mą per pamokslus kuolabiausiai rupinasi įkelti žmogui į galvą vien prisizszima prie bažnyzios praszkyių ir formų, ant kiekvie-no žingsnio prižiūri ir liepia visus mažiausius bažnyzios paliepius pildyti. Todėl mės nuolat gyve-nime ir matome, kad musų žmo-nės „iszvezciausia“ pildo bažny-ziuos apeigas, o Dievo didžiausių praszkyių ne pildo; o nuolat keikia kunigai tuos, kurie kuog-eizsiai ir gražiausiai gyvena, bet retai į bažnyčią ateina, mažai miszių te užperka, gavėnį su mėsa valgo. Jie tuos kuodi-džiausiai keikia, „bedieviais“ pravardizduodami, o tuos, kurie labiausiai savo strimę skriaudžia ir visap į jūdzo, tų jie nekhu-do, bet da-gi tankiausiai priima pas-ivę į kleboniją, vynu juos vai-suna ir kortelėms palozina.

Tai mat kaip tai ant svieto de-dasi!

Jau gal teip. Dievas priskė?

B. Keleivis.

Pingai, pingai ir pingai! Ką tu žmogus udirbi, viską atiduok kunigai, carui ir jo tarnams. Jei neturi pinigų, kunigas neustars tavę pries mielaszirdingą Die-vą,—neįeisi į dangaus karalystę, o caras Maskolijos, tokiai pat mielaszirdingas, įkiez į kalėjimą. Pingai, pingai ir pingai! Ne-apaskoma jų spēka! Lietuvos kunigėliai nemažai lauso savo gudrias galvas, kol iszgalvo-ja kokių būdu galima sukrauti tukstancizius rublių. Ką jie darys negalvoję, nusibodo be darbo per dienas. O pagavolt, sziek tiek pasibovyt, virgi greiciau laikas pereina. Per ilgą laiką visi pa-siseka nekalbėti kunigėliams ką nors iszgalvot. Bus jau poras ar trejetas metų, kaip pas mus atkė-lė kleboną Živatkauską. Visai ta-da buvo nuplėtas. O dabar? Ži-vatkauskas užsimanė nuo parapi-jonų rinkti pinigų Dieval. Bet kokių būdų? Iszrado puikų bu-dę,— iszmielijo „sudetines mi-szias“. Parapijoniai, kiek kas iszsigali, turi duot ant sudėtinų miszių. Jei kas rublį ar daugiau aukaus, tas nesza plėtus ant di-džiojo altoriaus ir padeda, o kas mažiau te iszgalvi, tas dēda ant mažųjų altorių. Živatkauskas, isziskindamas apie „sudetines“ psakė: „Mieli parapijoniai, juo daugiau sudėtis pinigų, juo dides-nis bus garbė mūsų Vieszpacziui Dievui!“ Visi parapijoniai, kiek iszgalvi, tiek neza. Nemažai suveda skatiko. Živatkauskas, sugrūdęs pinigų į savo kizzenį, su linkme szirdžia atlaiko vienas miszias už duzias kencziancas.

Turbūt tie, kurie duoda daugiau, tų gimines greiciau iszeis isz szvietainio (czyszcziaus), tie, kurie duoda mažiaus, ilgiau dēgs liepnose. Gerai turingiems, blogai beturcziams! Sudėtinų miszių ant metų gali but daugybė, szurint kiek parapijoniai su-de-da pinigų. Garsus Živatkauskas! Kaip jis mielaszirdingai apsieina su savo parapijoniais! Malonu! Priesz Kalėdas viena grintelinė atleidią į bažnyčią savo nymu-rnių dukrolę 12 metų. Nori įj įnezt į bažnyčią, o klebonas pa-statė prie bažnyzios durų žmo-nės, kad neleistų įnezt lavono į vidų. Klebonas szaukia: „tai bo-ba man atneza rublį, tada leisiu lavoną įnezt į bažnyčią!“ Nasz-lė pradėjo verk, puolė prie klebo-no Živatkausko, rankas buciuo-ja, prasezo, kad leistų įnezt duk-relės lavoną į Dievo namus. Kle-bonas szaukia. „Pozol, atnesk rublį!“ Nuėjo vargdienė į mies-telį: prie vieno puola, prie kito,

susigraibė rublį. Atneša teisingam klebonui. Klebonas sūdiu tuojau suminkštėję! Pasidėrė mielasirdingai! Liepė nesit lavonį! Bažnyčią. Puikiai pasielgė žvatkauskas su vargdiene! O "Tėvynės Sargas" keikia tokius, neva bedievius, kurie sako, kad kunigai maukia žmonės raudonai.

Artojo vaikas.

Isz Minsko gub.

Iszeivystė kaimiečių isz Minsko gub. pernai buvo lyg apsiostojusi, sūmet vienok vėl pasididino. Keliauja žmonelės daugiasiai į Siberiją, kur, žinoma, teipogi laimės nerai. Yra gubernijų čielai valscizai, isz kurių iszskraustė jau trečdalis gyventojų. Kraustyti tie priversti, kadangi ant vietos uždabiję nėra, o nusipirkti žemės ir ant jos apsigyventi bešėmės ne gali, kadangi dėl brangumo žemės ne gali jos nusipirkti: prekė neisdirbtos žemės kasztuoja čia 300 rubl. už desiatiną, o už iszdirbtą ant sodybų reikia mokėti ir po 2000 rubl. už desiatiną. Žinoma, kad tiek pinigų bešėmės darbininkai ne turi. Žemės gi dalyk ukinkams atiduotos po iszliuosavimui nuo baudžiasios teip sūsmukėjo, kad ukė 2-3 de-latinų ant sūsmynos isz 10 upatų skaitosi už vi dūtinę. Žinoma, kad ant teip mako žemės ploto tiek žmonių ne gali iszmisti. Siberijoj teipogi laimėję ne laukia. Sūtai besiragiant vieniems keliuoti į palaimintą Siberiją, isz ten sugrįžo pulkas apdriskusių, užbadėjusių, kurie pirma ten buvo iszskraustę laimės žemės, bet isz nerado. Sugrįžę sako, kad duota jiems žemė niekai, ant jos ne galilima iszmisti. Sūzalčiai kenkia teipogi ne mažai žmonėms ir pasūtiems javams.

Isz Kauno.

Kunigas Pilsudski ir rotmeisteris buvusias lenkiskos kariuonos Kontrim, mirdami, užrasė gana didelius pinigus ant parengimo prie Kauno vyriausios gimnazijos konvikto gyvenimui mokintinių. Kapitalas paliktas kun. Pilsudskio yra 31636 rubl., o Kontrimo 3070 rubl. Kadangi pagal dabartinę tiesą konvikto rengti ne galima, tai Kauno gimnazijos uždėda nusprendė nuosimczius nuo abiejų užrasų apversti ant stipendijų besimokinanties Kauno gimnazijoje: isz užraso kun. Pilsudskio bus 20 stipendijų po 40 rubl. ant metų. Stipendijas galės gauti vaikai Pilsudskio giminių ir pasaliniai vaikai ne turtingų bajorų. Isz nuosimczijų isz užraso Kontrimo bus trys stipendijos po 50 rubl. ant metų. Sūzitas stipendijų jas galės gauti vaikai Kontrimo giminių ir tos pacijos pravardės, o jeigu tokių ne būtų, tai pasaliniai vaikai ne turtingų bajorų. Rekomenduoti stipendijutas gimnazijos uždėda turi ties Tadeusas ir Veronika Ringailos.

Isz Grodnio gub.

Grodnio gubernijoje sūmet ankszciau kaip kitais metais pradėjo sieną pjauti: sūmet sienę pjauti pradėjo nuo 1 d. liepos. Žolė visur sūslė užgandėdinanciai, nors yra jo mažiau negu pernai. Dšiovinią vienok ir suvedimą sulaukė tankus lytus, kurie beveik kas dieng buv.

Isz Prusų Lietuvos.

Gentaro turtingiausi Europoj rinkij Beckerio Karaliaučioje nupirko Prusų randas už 300000 markių. Rinkius tas priekirts prie Karaliaučiaus universiteto muzėjaus. Visi daiktai Beckerio likosi parduoti universitetui.

Vietoj pasimirusio lietuvizsko parlamento pasiuntinio Smalakio, Klaipeidos ir Šailokarcemzos pav. atsibuvo rinkimai. Visos partijos pastatė savo kandidatus. Vi si tikėjo, kad lietuvizskas kandidatas Maczulis lengvai pereis, bet jis ne gavo užtektinai balsų. Reiks dabar rinkti tarp Maczulis ir socialistų kandidato Bruno. Katra pusė laimės, ne galima dar ispti. Paskūtiniosios metuose i-tėkmė socialistų Prusų Lietuvos žymiai pakilo.

Isz Londono.

Kaip isz virzaus galima buvo spresti, jog rinkimas pinigų ant statymo geleđinės bažnyčios ne atnešė jokios naudos kun. Szlamui, teip ir atsitiko: žmonės netik-kad perstojo aukovant to "statymo", bet — už nežmoniską plėšimą sunkiai uždabiję pinigų, parapijoni ant kun. Szlamu teip

ipky, kad perstojo visai lankyti bažnyčią. 16 d. berželio kun. Szlamas dar sykį bandė per pamokslą užmyti apie svarbumą įrengimo Londone savo bažnyčios. Nors tuos, kurie neaukaija ir iszvadino "sziaudiniais katalikais", bet tas jo naujas pravardėdavimas padarė ant klausytojų tokį pat įspūdį, kaip ir iszvadinimas "bedieviais", "socialistais", "parmazonais" ir tt.

Jeigu Szlamas būtų sūziektiek buvęs praktizskas, tai geruoju, ir be prievartos prie aukavimo, būtų nuo vargdiųjų žmonelių daug daugiau prisilupęs ant savo bažnyčios. Bet dabar isėjo kas kita: susirinko sau apie £60, ir — amen, nieks netik daugiau ne duoda, bet ir ne mslėja duoti. Ir ne stebuklai. Kada kun. Szlamas pradėjo rinkimą ant "geleđinės" bažnyčios pinigėlių, tai darėdavo maž-daug teip: kiekvienas turėdavo aukauti mažiasiai — 10 szil., o esant menkam uždarbiui, kiti, negalėdamos rasti savo kiseniųjų ne mažiasios dailies reikalaujamų pinigų, turėdavo, įpatinai tam dalykui paskirti, kaip jie yra ir dar mažum kvaileis, kaip jie dabar yra, tai tuomysk kun. Szlamas but galėjęs surinkti rasi ir daugiau, kaip dabar, o rasi jau ir bažnyčią savo būtų pastatęs. Dabar tas "statymas" jau užsūviks, kadangi žmonės ne tik-ką ant to "geleđinio" dalyko perstojo dave, bet ne reikalaujamos kolektos ant apmokėjimo kunigėliui 5 svarį ir 30 szil. už bažnyčią ant savaitės nesudada. — Kaip girdėti, tai kolektoriai vos 4 svarus te surinkę per savaitę.

Mat knygėlis mandravo. Kada vyskupus, uštvirtindamas kun. Szlam, pripažino jam algos tik 2 svarus per savaitę temokėti, tai komitetas, kad kunigėliui pasigerinti, ketino jam ant pirmo susirinkimo algą ant 1 svaro per savaitę pakelti, nės tikėjosi, kad pridėdamos tai, nuramys kunigėliui sūzirdį ir užbaigs visus atėję galicinius kilti tarp parapijos ir kunigo nesuderinimus. Bet ne teip apie tai mslėjo kun. Szlamas. Jisai netikėtai su geru noru komiteto nesutiko, bet bijodamas būti žmonių kontroliuotas, stengėsi visokiais budais parapijos komitetą, kaip "netikusį", praszalinti ir budamas absoliutizisku ponu, viską į savo keszenį susigriebti. Nors visi jo oxiu norai ir neiszipildė, nors pinigų daugiaus, kaip komitetas jam pridėjo ir nesureaka, bet vis-gi stengiasi kaip tik įmanydamas ant savo pastatyti: nor ir plikiu, bet — ponu pasilikti.

Kaip jam jo ta ponystė nusiduos, dar tikrai negalima pasakyti, o tik galima abejoti, bet viens dalykas, apie kurį galima iszviszt tvirtai spresti yra tas, kad mus gerbiamas duszų ganytojas, negalėdamas susirinkti užtektinai pinigėlių, turės sutikti ant algos, arba turės isz Londono bėgti. Vienok komitetas "Parapijos Draugystės Szv. Petro" ne snaudžia ir rupinasi, kiek galėdamos, iszstrukimui kun. B. Szlamu užstoti kelią, kad kartais nepriešieitų vėl su vyskupu apie tai rukuotis. Žingsniai jau yra daromi ir be abejonės tas darbas neuveis ant niekų, nės yra tam tikslui prieštasis. Kunigėlis mat, kad įbaugini žmonės, ketino — jeigu nesudėję kolektos — pasinaudoti isz pinigų, surinktų ant statymo "geleđinės" bažnyčios.

Kuo sūta dalykas užsūhago — pranesiū vėliaus.

K. Perkunas.

Konkursas.

Draugystė "Želmuo" Paryžiaus, 6 d. gūgužės sūų metų, ant susirinkimo, sutarė iszleisti lenkiskoj ir lietuvizskoj kalboj "Trumpų Metų d" iszmokimui lietuvizskos kalbos ir dėlto ketina apgarsinti konkursą ant parazyto to: Motodos. Už geriausią Metodą yra paskirta dovana — 150 frankų. Apie reikalavimus konkurso bus apgarsinta ne užligio.

Sekretorius Draugystės "Želmuo", M.P.

Adresas: 91 rue de Seine a Paris (France).

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po..... 53c Prusų kos markės po..... 24½c Priekvieno pinigų siuntinio reik. pridėti 30c ant paceto kaszt.

Isz Amerikos.

Chinicziai ir japonicziai Ameriko.

Laikę paskutinio lūsdės sukaitymo Sūvienytose Valstijose buvo 87800 chiniczijų (1890 m. buvo jų 107475), isz to skaitliaus 67700 gyveno vakariniuose sztetuose (1890m. buvo jų tuose sztetuose 96844). 1890m. Kalifornijoje buvo 72472 chinicziai, pereituose metuose tik 45753. Skaitlius mat chiniczijų Sūvienytose Valstijose sūmažėjo, užtai skaitlius japoniczijų žymiai pasidugino. 1890m. buvo Sūvienytose Valstijose isz viso tik 2039 japonicziai, pernai gi skaitlius jų siekė jau 24300. Vakarinuose sztetuose gyveno 23360 japoniczijų. Ant Hawai salų 1890m. gyveno 13190 japoniczijų, pernai gi jų buvo jau 61111 (chiniczijų čia buvo 25767), tai gi beveik į gyventojų Hawai salų susidėda isz japoniczijų ir chiniczijų, amerikonyjų ant Sūv. Valstijų valdybų yra labai mažai.

Sausmetis.

Karscziai dar vis nesiliauja Ameriko. Karscziai ir stoka lytaus užkėnė laukams teip, kad sūmet uždėrijimas bus ant trečdailio mažesnis negu pernai. Pereitos nedėlios dieng visuose rytiniuose ir viduriniuose sztetuose visokių tikėjimų bažnyčiose buvo dievmaldystos ant iszpraszymo lytaus ir iszliuosavimų krasztu nuo nepakenciamų karsczijų.

Nauja sala.

KANSAS CITY, MO. Upė Missouri iszardė apsaugojimo pylimus, jos vandens apledo seną lovą, užliejo didelius laukų plotus ir sūbėgo į Plutt upę. Ant upės pasidarė nauja sala turinti 5 mylias ilgio ir 2 myli pločio. Jeigu ne galima bus upės sugrąžinti į seną lovą, tai pasidarisų salą pasidalijus pusiau sztetai Missouri ir Kansas.

Užmusze perkunas.

ARTHUR, ILL. Trys jauni vyriskiai, ne toli nuo čia, nuo lytaus pasislėpė į stovinciją prie kelio pasūzūrę. Tuom tarpu trenkė perkunas ir visus tris pasūzūrė pasislėpusius užmusze.

CHICAGO CITY, PA. 19 d. liepos, netoli Pincha anglijų kastyčių trenkė perkunas į vieng tusczijų trobą, kur nuo lytaus pasislėpė grįžtanti nuo darbo keli kalnakasiai. Prie to darbininkai likosi ant vietos užmuszi, o du apsvaiginti. Perkunas paskui trenkė į namus italijonų apgyventus, du italijonu užmusze ant vietos, o daug pavojingai sūžeidė.

Brangta vaigų produktai. MILWAUKEE, Wis. Prekės valgio produktų ir visokių vaizų žymiai pasikėlė nuo 1 d. liepos, kada pasirodė, kad daugelyj Amerikos sztetų bus menkas uždėrijimas. Visokių produktų ir vaizų žmonės reikalauja tiek jau kaip pernai, o fermeriai atveža ant trečdailio mažiau; vaisiai sūžmet ne kam tik ir tų yra ne daug.

Relkejo begt isz Meksikos. EL PASO, TEX. Amerikonų vedamas trukis Meksikoniszko Central geleđinkelio pervažioje vieng meksikonas. Kad iszstrukti nuo sūdo, amerikoniszi trukio tarai paėmė pervažiojot kunę, įmetė į peczių ir sūdegino. Dažinoje apie tokį darbą meksikonai, norėjo amerikonus lynezuoti. Tik su dideliu vargu jiems pasisekė iszstrukti nuo vėjančių ipekusių meksikonų ir su trukių persigiebtį per rubėdį.

Raudonas juri vanduo. LOS ANGELES, CAL. Kalifornijos pakrantės buvo gano smarkus žemės drebėjimai. Po jų tuojaus persikeitė prie pakranczių juri vandens parva isz gražios žalios ir raudon kaip kraujas. Žuvys isz ploto su raudonu vandeniū persikėlė toliaus, kur yra falias juri vanduo. Persikeitė ir surus juri vanduo į prėskę.

Paskendo laivai. NEW HAVEN, CONN. Netoli Sands Point, prie New Yorko rubežiaus, paskendo laivas Benitas isz Philadelphos. Prie to 5 žmonės prigirė.

MILWAUKEE, Wis. Netoli Marinette, Wis. laike smarkios audros trenkė perkunas į didelį laivą plaukiantį ant Michigano ežero ir laivą uždegė. Kol spėjo atsiegti pagelba, laivas paskendo ir visi ant jo buvę žmonės prigirė.

Gaisrai.

GRAND RAPIDS, MICH. Sūdegė čia įtaisios Michigano Barrel Co. Bledų ugnies padarytų skaito ant 100000 dol.

PETOSKY, MICH. Sūdegė čia dirbtuvės Foreman Co. Bledų ugnies padarytų skaito ant 500000 dol., ušakėkurto gi viskas buvo vo ant 56000 dol.

OSAGE, PA. Beveik su visu iszdegė miestelis Reaville, turintis 1000 gyventojų. Neisliko visame miestelyj nė viena pardaviniozia.

Nelaimės ant geleđinkelio. WEST UNION, W. VA. Netoli nuo čia susimuszė darbininkiskias geleđinkelio trukis su tavoriniu. Prie to vienas trukio vedėjas ir 5 darbininkai likosi pavojingai apkulti.

EVANSVILLE, IND. Prieszais Nortoville, ant Louisville ir Nashville geleđinkelio susimuszė du trukiai. Prie to du trukio tarnai likosi užmuszi, du miriniai ir du ne miriniai apkulti.

KANSAS CITY, MO. Netoli Gawer, ant St. Joseph & Grand Island geleđinkelio susimuszė du trukiai. Prie to du darbininkai likosi ant vietos užmuszi; sūžeistų ir tai sunkiai, yra 15 žmonių.

Isz darbo lauko.

HAZLETON, PA. Darbai pradeda eiti niekyn. Pasiliovė darbai Lattimero kastyne ir per tai 800 darbininkų ne teko darbo. Ketina teipogi uždaryti ir Hazle kastyne, kuriose dirba 1200 darbininkų. Tegul nieks čia dabar ne keliauja darbo įsiekdomas. Matyt, kad kastynių savininkai įsiekdo priekabių ant numašinimo po paskutinįj sūtraikų padidinto už darbą užmokėjimo.

Stackton kastyne teipogi stovi jau nuo tulo laiko.

PITTSBURG, PA. Sūtraikas organizuotų darbininkų trusto plieno dirbtuvių jau prasidėjo. Trustas stengiasi sūtraikierį vietą atiduoti neprigulintiems ir organizacijai. Žada pradėti su sebasias darbus dirbtuvės Wellsville, Oh. ir McKeesport, Pa. Ne žina tik, ar ras tiek, kiek reikia sebas.

ROCHESTER, N. Y. Darbininkai dirbanti prie triobų statymo nusprendė užbaigti sūtraikų ir grįžti prie darbo. 9 kontraktoriai sūtkio ant darbininkų reikalavimų, prieszinas dar du kontraktoriai. Darbininkai iszkovojo 8 val. darbo dieng ir po 20 c. už darbą valandą.

SCRANTON, PA. Peczkuriai Delaware & Hudson, Erie & Ontario ir Western Railroad Co. pakėlė sūtraiką. Jie reikalauja 8 darbo valandų ant dienos prie seno užmokėjimo. Per tai atėjo uždaryti apie 20 kastynių, per ką 12000 kalnakasių ne teko darbo.

WILKESBARRE, PA. Dėl sūtraiko peczkurių atėjo uždaryti sito apskriczios kastyne. Darbininkai Kingston Coal Co. kastyinį pakėlė sūtraiką dėl to, kad jiems numažino užmokėjimą.

READING, PA. Maszinių dirbėjų Philadelphia & Reading geleđinkelio pakėlė sūtraiką. Jie reikalauja 9 darbo valandų ir ant 12½ didesnio už darbą užmokėjimo.

Pereitę sanvaitę ant viso Sūvienytų Valstijų ploto buvo 208 nusibankrutinimai; sanvaitę priesz tai buvo jų 199; pereituose metuose per tą paczią sanvaitę buvo 202 nusibankrutinimai.

CHICAGO, ILL. Sūtraikas gi-sieris, rodosi, neudilgio pasibaigs. Iki szio 12 dirbtuvių sūtkio ant darbininkų reikalavimų; yra vil-tis, kad ir likusios dirbtuvės sūsitakys.

SHAMOKIN, PA. 100 peczkurių anglijų kastynių tarp Shamokin ir McCarmel pakėlė sūtraiką. Per tai isz 18 kastynių 7 reikėjo uždaryti ir 4000 kalnakasių ne teko darbo.

OMAHA, NEBR. South Omaha maszinistai, nutarė sūtraiką pabaigti ir sugrįžti prie darbo. Maszinistai Armourio ir Cudahy plovinių sūgrįžo jau prie darbo. Dirbs jie po 10 val. ant dienos ir gaus po 32c. už darbą valandą.

NEW ORLEANS, LA. Iszšmų dviejų, visos czianyszcizios alaus leidinyčios sustabdė darbus dėl užgimusių darbininkų sūtraikų.

WELLVILLE, OH. Darbininkai czianyszcizijų plieno dirbtuvių paliovė dirbę.

WASHINGTON, D. C. Instalatatoriai elektrizskų itaisų pakėlė sūtraiką. Jie reikalauja užmokėjimo po \$3.50 ant dienos.

SCRANTON, PA. Sūtraikuojanti katalioriai, maszinistai ir gisieris varstų Delaware, Lackawanna & Western geleđinkelio sūgrįžo prie darbo.

TOLEDO, OH. Czianyszcizios Republic Iron & Steel Co. dirbtuvėse nuo 1 d. pūtės prasi-dės darbai. Prie darbo patilps 400 darbininkų.

WILKESBARRE, PA. Sūtraikuojanti peczkuriai kastyne Wyoming klionie atsilėpė prie kastynių savininkų, iszreiksždami norą grįžti prie darbo.

CONNELLVILLE, PA. Pereitę sanvaitę sūtkios aplinkinėse degė isz viso 19882 kokso peczi.

SHARON, PA. Sharon Steel Co. pirkio nuo Thompsono 1500 akrų žemės su anglima ir parengė kelias naujas kastynes.

AUDENRIED, PA. Likosi čia uždarytos ant atlikimo visokių paczsynų didelės dirbtuvės. Per tai 300 darbininkų ne teko darbo.

WAUSAU, Wis. Dėl stokos vandens uždaro czianyszcizias lentų ploviniyčias. Per vasarą dirbs vien ploviniyčios Alexander Stewart Lumber Co.

WARREN, OH. Sūtraikas darbininkų prie tarpinio peczi National Steel Co. pasibaigė ir 350 darbininkų sūgrįžo prie darbo.

WILKESBARRE, PA. Avondale kastyne peczkuriai, kurie buvo sūtraikę pakėlę, vėl sūgrįžo prie darbo.

VANCOUVER, Canada. Sūtraikas baltivėdų lasazų švejojtojų pasibaigė. Nuo dabar švejoj gaus po 10-12c. už kiekvieną švejojto žuvį.

READING, PA. Maszinių varstovėse Pennsylvania & Reading geleđinkelio 150 darbininkų pakėlė sūtraiką.

PLYMOUTH, PA. Darbai sūse aplinkinėse čia sūziom kartu labai gerai. Visos kastynės dirbs.

PORT COSTA, CAL. Tavorų iszkrovėjai czianyszcizijų krautu vių pakėlė sūtraiką.

SHAMOKIN, PA. 500 darbininkų Hickory Ridge kastynių pakėlė sūtraiką.

New Yorko pakėlė sūtraiką krauczių pagalbininkai rytinė miesto dalj.

CARNEGIE, PA. Stato čia už 150000 dol. didelę alaus leidinyčią.

Isz Lietuvizsku dirvu.

Isz Scranton. Pa.

Pabaigtoj pereito mėnesio likosi sūdo nubastinti žtie lietuviai: M. Petruskevicius, kasierius draugystės Sz. Stanislavo, už prisavinimą szios draugystės pinigų \$73. Sūdas nusprendė Petruskevicz ant 3 mėnesių kalėjimą ir ant užmokėjimo draugystei prigulicizszi pinigų. Paskui sūdas nusprendė Antanę Gardiną ant 2 metų į Philadelphia kalėjimą už kreivą priegą. Gardinas mat buvo liudytojam priesz Naruszę, buk tas sūzai metai atgal užmusze žmogų, Joną Mickų. Sūdas rado Naruszę nekaltų, jį iszteisino ir po 9 mėnesių sūdėjimo paleido, o užtai neteislingas liudytojas likosi sūdo ant kalėjimo nuspręstas. Žmonės pasakoja, buk Gardinas baigęs 4 klases gimnazijos, bet ant to ne iszrodo, kadangi nėra protizskai iszsilavinęs. Jis dideliai isztvirkes, o drauge karszias pildytojas bahtyninių formų: jis atlieka using kelis kartus ant motų ir tankiai lankė bažnyčią. Tas aizskiai parodo, jog ant pastojimo geru žmogum ne užtenka sūtraikų, bet reikia ko daugiau, ko kunigai mažai mokina.

Buvo čia uždėjęs knygnaus vardo Kunigo Dauszkos. Rodosi vienok, kad isz tų miltų koszės ne bus: visi mat atszalę, o keli negali knygno užlaikyti, kadangi ant to reikia diktai pinigų. Daugiausiai czianyszcizijų lietuvių skaito "Lietuvą" ir "Vienybę", knygų mažai kas skaito; daugumo visas pasiekaitymo szaltinis yra: Szaltinis ir pasakos Tukstanties ir vienos nakties. Niekas ne sako, kad tos knigos būtų vodingos, bet jas vien skaitant, ne galima proto iszlaivinti. Teisybė, yra ir čia keli geri tautiečiai mylinai apszvietimui. Tie skaito geresnius laikraszcizius ir mokslizsko turinio knigas, bet tokių čia ne daug.

Scrantonietis.

Isz Pittston, Pa.

Czianyszciziai lietuviai labai rupinasi apie ateitį "Susivienijimo". Nedėlioje, 14 d. liepos, atsibuvo net du susirinkimai. Vietinės kuopos virszininkas apgarsino kuopos susirinkimą antrą vasų visų labo, ant pakėlimo musų koviczius, klebonas gi užsakė isz sakyklos, kad Rymo katalikai turės savo susirinkimą salėje po bažnyčią, tuojau po dievmaldystai, persigėrdamas, kad prie S. L. A. niekas nesirasztytų, nes, girdi, paskui graudysis. "Gėda, sako, kad mes turėtume kelims paslėmėkams apsiileisti." Apie seimo nutarimus sakė, kad ne tie yra geri, kurie buvo apszarstyti per tris dienas, bet kurie į vieną valandą laiko tapo gerai padaryti ir tt. Klebonas aizskio apie "Susivienijimą", tik nežinia ar jo kalbos žmonės neuprato, o jei ir suprato, tai atžagarai: nes minėtoj dieng prie S. L. A. 7-tos kuopos, liuosos nuo kunigų jungo, prisiraszė 13 naujų sanarių, senų užimokėjo 11. Reikia žinoti, jog ant susirinkimo atėjo tik drašeni, nes buvo paleistas paskalas, jog atsikartos laikai Diliojo ir visi 7-tos kuopos S. L. A. sanariai, kurie eis ant susirinkimo, bus arestuoti. Antras susirinkimas kuopos S. L. A. atsibuvo 4 d. rugpjucio. Turia dar pridurti, jog minėtoj nedėlioj turėjo savo paprastą susirinkimą Draugystė Sz. Baltamejaus. Isz 24 sanarių, prigulicizijų prie "Susiv.", 13 užimokėjo prie S. L. A., 5 atsiaikė visai nuo prigulicizijų, trys buvo abejotini ir trys šadėjo prigulėti prie "Rymo katalikų".

Reikia dar pasakyti, kad dūdo rūs visur valkezcizijo po stubas ir kalbino, kad lietuviai eitų ir rasytusi prie "Rymo katalikų", bet isz viso savo darbamosi nesūmedžiojo nė tuzino.

J.

Isz Elizabeth, N. Y.

Nors čia lietuviai yra diktai, bet laikraszciziuose retai pasitaiko korespondencijos isz mūsų miestų.

Darbai čia čia ne prastai, nors maszinistai dar vis sūtraikuoją. Dabar priviso čia daug skabų, kurie po policijos uždanga čia ir darbą. C. R. R. pastatė didelę szpazkų, kur ir daugelis musų brolių, privaidavusių sū pavasari isz Lietuvos, gavo darbą. Prie darbo prima dar ir dabar kiekvienas, ne reikalauja, kad prigulėtų į uni-ją, jeigu tik moka darbą ir gali sūziek tiek susialbėti. Mokestis po 2 dol. ant dienos.

Susivienijimo kuopa pasidalino į dvi dali. Prie liuosos nuo kunigų jungo priguli daugiau sanarių negu prie kunigauio arba atžagariai krikscizimozko-katalikizsko. Id. liepos Neprigulmingas Klubas laikė extra mingą, ant kurio vienas sanarys užmanė, kad pristotų prie iszliuosuoto nuo intriguojanczių despotų jungo Susivienijimo. Ant to visi sutiko, tik atėjo užtvirtinimo udmamyto ant paprastu Klubo susirinkimo, kada bus visi sanariai. Jeigu prisiraszys Klubas, tai per tai sustiprėtų Sziv., kadangi Klubas turi su viszsum 100 sanarių. Dabar sanariai moka po 25c. ant mėnesio, gausia jie ligoj paselpa; prisiraszys prie Sziv., gautų ir posmer-tinę. Klubas per pristojimą prie Sziv. isztikro labiaus dar pasiekty, prie jo prisirasztytų daugiau sanarių dėl posmer-tinės.

Elizabethietis.

Isz Joint, Pa.

Darbai sūziom kartu čia ne blogiausiai. 18 d. szio mėnesio pradėjo dirbti vienos kastynės, kuriose dėl laismo buvo apsiesto ję darbi.

Lietuviai čia sūtkime gyvena. Pradėjęs kelims agtuoti, pasiekė sutverti lietuvizską draugystę po vardu Szv. Antano. 16 d. szio mėnesio buvo laikytas susirinkimas, ant kurio prisiraszė 16 naujų sanarių, iszrinko ir vyriausybę isz sekanczių upatų: prezidentu — Vladislavas Urbanas; rasztininku — Ant. Sarukaitis; kasierium — Motiejus Szakimas.

Kaip visur teip ir čia yra stabdytojai, kurie kalbina nesirasztyti į draugystę, bet kad yra ir suprantantį naudą draugyszcizijų, tai tie pašo ant atkalbinėjanczių iszgamy, kurie paprastai laiką praleidžia salionuose, ne mėgsta knigų ir laikraszcizijų. Ant tokių isz tikro nėra ką pasieyti, ne galima nuo jų ir nieko gero reikalau, kadangi toki iszgamos patė ne atskiria blogo nuo pikto.

Sekr. Szv. Antano Dr. A. Sarukaitis.

Isz Kensington, Ill.

Czianyszciziai lietuviai ne gali labai girtiesi kokiais nors ant mūsų tautos labo nuveiktis darbais. Čia yra diktas lietuvių skaitlius, daugiausiai žemaiczių. Rodosi, galėtume sūzti nuveikti ant mūsų visų labo, ant pakėlimo musų vardo, bet su tokiais darbais ne įstengiamo pasirodyti. Musų miesto lietuviai priguli prie tamsiausių, jie ne gali nė suprasti naudos isz tautizskų darbų. Laikraszcizijų ir apszvieczianczių protų knygų daugumas ne matė ir nieko ne skato. Už tai kas sūbutą parengia girtuokliavimus, pasigėrę staugia ir baubia ir tais savo staugimais žemina visų lietuvių vardą svetimauczių akyse. Girtuokliavimas vienok ir tais staugiais ateizmai ne koki ten bedieviai, szliuptraisai, bet tie, kurie savę dievuotais vadina ir kitos už velnio tarnus laiko.

Tie dievuotai-girtuokliai pats ne žino, kuom yra. Užlausti prie kokios tautos priguli — atsako, jog yra lenksis arba maskolais. Gerai bent, kad svetimaucziai juos už lenkus ir maskolius laiko, už jų baubimus salionuose nors nereikia gerius lietuviams atsakyti. Laikas vienok būtų jau ir tiems pratrikti akis, aplieiti girtuokliavimus ir atoti į ciles dirbančią ant vių lietuvių labo. Priderėtų ir jiems, vietoj girtuokliavimų, griebtiesi skitymo apszvieczianczių protų knygų ir laikraszcizijų, o tas iszblaszkytų tamę, kurioje skęsta.

Kensingtonietis.

Isz Baltimorės.

Vienas isz czianyszcizijų advokatų, kokai Andrew Roberts, turintis ofisą Belinge, apgarsino angliszu

doros mokintojai ir dabofojai. Argi ir meilės laiszkai pas merginas, vedimas jų iš doros kelio yra tai teipsojos doros mokintojų buda? Jeigu piktina ir stengiasi demoralizuoti merginas per laiszkus, argi ne gali piktinti per ispa-
dinti, kur nieks ne kontroliuoja? Tegul ant to atsako, bet sauzi-
niskai ne garbinanciu kunigu niekintojai. Ne, toki kunigai, kokius mes szgindim turime, ne gal but ne doros palaikytojai, ne vieszy tautos turtu dabofojai. Ant to jiems patiems reikia dau-
giau doros turėti, reikia patiems geriaus teisybę suprasti, daboti ir jos laikytiesi gyvenime. Vilioji-
mas merginų, vartojimas be jo-
kios kontrolės parapijų pinigų, pjudymas tarp savęs lietuvių, sė-
jimas fanatizkos neuklausos, platinimas melo per savo islei-
džiamus ir pasamdžius laikra-
stus, pratinimas prie demuncija-
cijų ne gali but priskaityti prie
dorų ir pagyrimo verty darbu, o
tokiais darbais iš 15 gal lietuvi-
kų kunigų atsitymi 10. Tų, muma
rodosi, supranta kiekvienas sziek
tik prastynės akis, ne nori to su-
prasti vien musy kunigai. Tame
tai ir yra didžiausias musy valdų
ir nesutikimų szaltinis? Tylėti
apie peiktinų kunigų pasielig-
mus, apie jų vodingus demoraliz-
uojancius darbus buty tai nuo-
dėmė prieš Dievą, kuris užima
tylėti ir slėpti svetimas nuode-
mes, ypac jeigu tos nuodėmės vo-
dingos milijonams spangai kunig-
ams tikinčių žmonių. Rodosi
apie isvalymą savo luomos nuo
sudemoralizuotų putų priderėtų
rupintis patiems kunigams, jie
vienok daleistai ir nedaleistais
budais stengiasi vien uždrausti
kalbėti apie nuodėmes jų luomos
sanarių. Toki tai yra doros
principai musy kunigų, tokius
principus jie apgina. Na, ir dar
pasekėjai tokių principų ne turi
gėdos vertė vertėms ant dabo-
fojų musy tautiszkų turtų ir rei-
kalų. Į kokį purvyną jie įstūmė
bažnyčias ir patį tikėjimą, ne
gali kitur nuvilti ir musy tau-
tisko veidmo.

“Žvaigždės” skaitytojas.

Isz visur.

|| Nuo ateinanciu mokslo me-
ty Maskolijos realizkos moky-
klos ir gimnazijos tampa pstaty-
tos ant kitokio, praktiskio pamato,
vietoje realizkų mokyklų
ir klasizkų gimnazijų bus vien
tipo vidutinės mokyklos. Moki-
nimo valandų naujos mokyklos
bus 209 visose klasiose per san-
vaitę. Tikėjimo mokslo bus 14
val. visose klasiose, maskolizkos
kalbos 30 val. Lotynizska kalba
prasidės nuo 4 klases, bus 16
val. per sanvaitę. Pirmutinė
gyvyjo kalba (vokizska, prancu-
zizska arba anglizska) 20 val.,
antra gyvyjo kalba prasidės nuo
3 klases ir jos bus 16 val. Istori-
jos 19, geografijos visotines ir
maskolizkos (nuo 1-6 kl.) 15 val.
Kosmografija prasidės 7 kl., bus
jos 2 val.; tiesy mokslo 6 ir 7 kl.
4 val. Matematikos 28 val.; fizi-
kos, pradėtant nuo 5 kl., 9 val.;
gamtos moksly visose klasiose 9
valandos.

|| Isz atsaitos maskolizkų
parubedinių munitincijų ma-
tyt, kad pereitose metuose
per vakarinų rubedinių muniti-
ncijas iszkeliavo į užrubedius
391453 žmonės, kuriame tai
skaitiluje buvo 219710 maskoliz-
kų pavaldinių ir 171743 pavaldi-
nių kitų krasztų. Isz užrubedžių
atkaiko į Maskoliją 370617 žmo-
nių, kuriame tai skaitiluje buvo
187316 maskolizkų pavaldinių
ir 183300 svetimų. Tokiu budu
maskolizkų pavaldinių iszkeliavo
į užrubedius ant 32394 daugiau
negu sugrįžo, o pavaldinių sveti-
mų krasztų sugrįžo isz Maskoli-
jos ant 11558 mažiau negu atke-
liavo. Ozia parodytos tik skaiti-
linės iszkeliavusių svetur per
munitincijas; Maskolijoje vienok
daug daugiau žmonių keliauja į
užrubedius slapta, tie aplenkia
munitincijas ir jos apie tokius
ne jokiu žinių ne turi. Skaitilus
slapta į užrubedius iszkeliavusių
maskolizkų pavaldinių bus tris
syk didesnis.

|| Kijevo suareztavo du elgi-
nanciu seneliu ir du 11 metų
vaiku. Vaikai buvo pavogti:
vienam nieksai elgetos isdurė
akis, kitam nupovė liežuvi ir is-
sukinėjo rankas ir kojas; kaip
vaikai pasakoję, elgetos turėjo
der trečią pavogti vaiką, bet tas
prie issukinėjimo rankų pasimi-
rė.

|| Caras iszie de savo, kaip
visada, ne labai iszintung uk-
zų, kuriuom panaikina Finlandi-
jos szovėjų batalijonus, geriau-
sios szovėjų visoj maskolizkoj
kariaunoj ir daleidžia ir sanda-
rus laike likusį dar finiszę
gyvardiją ir dragunų regimentą
perkelti isz Finlandijos į Maskoli-
ją, ko pagal tiesas ne galėjo da-
ryti. Priešdis sako: vagie, ta-
vo kepurė dega. Caras, pradėjęs
neteisingai skriausti finlandie-
čius, dreba prieš skriaudžiamus
ir isz baimes bando panaikinti
pirmiausiai skriaudžiamų gink-
luotos organizacijas. Teip darė
juk Lenkijoje caras Mikalojus I.

|| 8 d. berželio aplinkinėse
Sartles Spa, Belgijoje, isz giedro
dangaus pradėjo lyti, bet lytus
buvo ne paprastas, vanduo buvo
tirtas ir glitus. Betirindami
tuos ypatizkos lytus laszus, per-
sitikino, kad tai yra cukrus.
Mat 7 diens berželio Antverpene
sugėdė poru krautuvės, kuriose
buvo daug cukrus. Cukrus, ga-
rų pavidale, pateko į orą, vėjas
atnešė jį į Spa ir ozia jis nupu-
lė lytus pavidale. Isz Antver-
peno į Sartles Spa yra 140 viors-
tų, tiigi 20 lietuviszkų mylių.

|| Baisus ledai iszmusę laukus
ant didelių plotų Europeizkoj
teip ir Azijaiskoj Turkijoje. Y-
pac daug blėdies pridirbo aplin-
kinėse Smirnos. Anatolijoje isz-
naikino didesnę pusę laukų ir
vynyzias. Užderėjimas Turki-
joj szj metą rodėsi gražus ir žmo-
nės laukė gero surinkimo ir gra-
šaus pelno, tuom tarpu užėjė bai-
sus ledai jų viltis isznaikino ir
vietojo pelno, žmonėms ant mais
to reiks javus gabenti isz kitų ap-
skrįčių, kurių ledai ne pasiekė.

|| Finlandijoje mokyklų užvei-
da sulgynto tiesas norincijų ir
Helsingfors’o universitetą pstato
merginų su tiesoms vyrizkos ly-
ties studentų. Iki dabar norin-
čios į universitetą, kaipo studen-
tės, pastoti merginos turėjo isz-
praszyti specializskų universito
rektorius daleidimp, nuo dabar
ne reiks visi prasyti daleidimp,
merginos ir vyrizskai galės pa-
stoti į universitetą su visai ly-
gioms tiesoms.

|| Iszpanijoje traukiasi toliaus
maiztai priez katalikizskus ku-
nigus teip ilgai įstengusius tam-
sybės užlaikyti žmonės. Dabar,
rodosi, kad kunigų priezai bent
tulose apskriciuose ima virszų.
Isz miesto Siragosos daugumas
kunigų, isz baimes, kad įpykusios
minios ne lyncozuotų, iszhėjo isz
miesto, o isz dalies isz visos pro-
vincijos. Kiliostoriai ir turin-
gėnės bažnyčios uždarutos.

|| Londono laikraszciai prane-
sia, jog dėl didelių karszcijų ir
stokos lytaus, szaltiniai, isz kurių
turi vandenį miestas Jeruzolima,
iszdžiovo ir miesto gyventojams
truksa vandens. Sultanas dalei-
du domos nvesti vandenį isz
Salamono prudų ant miesto gy-
ventojų reikalų.

|| Augztesniame technizkame
institūtė Maskvoje ant ateinanc-
jų metų ant mechanizsko fakul-
teto yra 200 vietų norintiems
pastoti, o ant chemizsko fakul-
teto vietų yra 60. Universitetų
studentus, pabagiusius matemati-
kos mokslus, priims į institutų
ant antro kurso be egzaminų.

|| Knigyną neseniai pasimirusio
Oxfordo universito profesoriaus
Max Muellero, suside-
dantį isz 18000 knygų, nupirko
japonieziai knygynai Tokio uni-
versiteto. Tarp knygų buvo ir
lietuviszkos. Max Mueller mo-
kė į lietuviszkai.

|| Netoli Peterburgo, Salzes-
selburge, maskolizkos karizkos
valdžios darė bandavones su nau-
jai padirbtu orlaiviu. Prie ban-
davonių orlaivio balonas explo-
davo. Prie to viens žmogysta
likosi užmuzsta, sužeistų yra su
virszum 20 žmonių.

|| Turkijos sultanas iszleido e-
dikty, kuriuom uždraudžia tur-
kizskoms merginoms lankyti
krikščionių parengtas ir užlai-
komas mokyklas, teipogi mo-
kintiesi namieje nuo krikščio-
nizkų mokiniojų ir guvernanc-
zių.

|| Mieste Saragosoj, Iszpanijoje,
užginė smarkios musztynės tarp
valnamanių ir klerikalų, kuriose
klerikalai likosi sumuzsti. Prie
to jenerolas Cervero likosi už-
muzstas. Sultanas iszleido e-
dikty, kuriuom uždraudžia tur-
kizskoms merginoms lankyti
krikščionių parengtas ir užlai-
komas mokyklas, teipogi mo-
kintiesi namieje nuo krikščio-
nizkų mokiniojų ir guvernanc-
zių.

|| Dideli karszciai dabar ne-
tik Amerikoje, bet ir Europoje, 21
d. liepos antai Peterburgo buvo
net 117° pagal Amerikoje varto-
jamą Fahrenheito termometrą
szilumos. Tokio karszcio ir
Amerikoje dar ne buvo.

|| Londono atėjo žinios isz
Konstantinopoliaus, buk virzi-
ninkas armenizko katalikizsko
tikėjimo, arba teip vadinas ar-
menizskas patriarchas, ateisak-
pildyti popiežiaus prisakymus ir
nori su visu isziliuosuoti nuo po-
piežiaus valdžios.

|| Mieste Rushden, netoli Lon-
dono, sudėgė Code ir Sunų ce-
zerikų dirbtuvės, didžiausias vi-
soj Anglijoj. Blėdį gaisro pada-
rytų skaito ant 100000 svarų
sterlingų (\$500000).

|| Garsus maskolizskas raszi-
ninkas grafas Leonas Tolstoj, tei-
sybės apginėjas ir reikalautojas
Maskolijoje, kaip laikraszciai pa-
duoda, pavojingai apsigro, bet
ant tiek pasveiko, kad pavojaus
jau nėra.

|| Laikraszciai praneša, buk
sultano moryteris padarė sukab-
lę prieš kiserių ir supykusios
ant jo, padegė sultano rūmų, o
paskui visą bėdą sukrovė ant ka-
sieriaus.

|| Studentai Heidelbergo uni-
versiteto, Vokietijoje, atsizaukė
į valdžias, reikalaudami apsun-
kinti arba uždraudimo pastoti
į universitetą svetimų krasztų stu-
dentams.

|| Vokietijoje, dėl didelių kars-
zcijų ir stokos lytaus vynyzios
ant Reino daugelyj vietų su visu
iszdžiovo. Sausuma užkėnė ir
javams, ypac vasarojams.

|| Kijevo gubernijoje, Mažusi-
joj, ledai iszmusę su visu javus
ant ploto 3000 desiatinų (12000
akrų). Blėdį ledų padarytų skai-
to ant 100000 rubl.

|| 16 d. liepos Paryžiu, mote-
rizskė Olzevskienė szovė isz re-
volucio į Prancuzijos vieszy dar-
bų ministerį, bet szuvis ne už-
gavo.

|| Konstantinopoluje pasirodė
didelės prigavystės turizskų
munitincijų urėdninkų, per ku-
rias Turkijos idžas nustojo 600-
000 dol. muiltų.

|| Netoli Nora, Szvedijoje, isz-
lėkė į padanges rando parako
dirbtuvės. Prie to 7 žmonės li-
kosi užmuzsti, sužeistų gi yra
daug. Explosiją sugriovė 7
tribos.

|| Ant prigulincijų dabar Sa-
viontyms Sziaur. Amerikos Val-
stijos Havai salų vėl apsiriz-
kė azijatizskas maras.

|| Peterburgo kalnakasytos in-
stitute norintiems pastoti ant
ateinanciu mokslo metų yra tik
70 vietų.

|| Peterburgo universitetą szio-
se metuose pabagė 442 studen-
tai, tame skaitiluje tiesy mokslus
baigė 299, matematikos 122,
gamtos, 91 filologijos 21.

|| Ant stokos darbo ir ilgai
besitraukiančios ligos, gyvenan-
tių po nr. 98 N. Ciark ul. 22 met.
Jonas Weston užimanė nusizu-
dyti. Įdurė jis sau į krutinę su
peiliu 7 kartus, bet szirdies nė
vienas idurimas ne užgavo. Nuga-
beno jį į ligonbutį, kurio daktar-
ai pripažino idurimus už ne mir-
tinius.

|| Guodotinas Redaktorium!
|| Rubrikoj vietinių žinių savo
laikrasztį pagarsinote, buk as-
izskeliavau isz Chicago, nenorė-
damas apsivesti. Rodos, kad ne-
noriat apsivesti, nereikia butinai
apieisti miesto. Galima ne ap-
sivesti ir sėdėti ant vietos. Kad
“Katalikas” perėjo į kitas ran-
kas, jo naujas iszduotojas bus
drauge redaktorium. Nereikia
tad stebėtis, jei asz, likes be už-
siėmimo ir iszkeliavau isz Chica-
gos, kur surasiu atsakanciją sau
vėltę, bet tik prasau iszvaizti-
vę netaisyti su noru apsivedi-
mo. Su guodone,
J. Montvila.

|| Kapitonas maskolizkos
karizkos laivynas, L. Rosen, pa-
dirbo prietaisą, kuri pritaista
prie laivo, pirm laiko persergeti,
jeigu laivas prisitartina prie ne-
gijos vietos arba prie polų. Ban-
davones su ta prietaisia neufiljo
atliks aplinkinėse Kronstadto,
tyk pastrodys tikra jos vertė.

|| Vokietijoje darė vėl bandav-
ones su pagerintu grafo Szepeli-
no orlaiviu, kurios pasisekė
geriau net negu pats iszardžias
likėjo. Orlaivys prieš vėją per-
lėkė kelį nuo Charlottenburgo į
Zweibrucken. Kelionę orlaiv-
ys augzsciausiai iszkilo iki
9200 metrų (apie 30000 pėdų),
taigi augzsciausiai negu augzscia-
si ant žemės kalnai.

|| Chemikas Vorhose iszrado
naują budu priversti paprastus
moliuskus dirbti ku puikiausius
žemziugus. Bandavones jis davo
jau nuo poros metų, bet ant padir-
bimo gražių žemziugų reikia 10
metų (tik laiko ant to reikalauja
ir tikri žemziuginiai moliuskai).
Taigi dar vis negalima nieko
spreti apie vertę žiedo iszardi-
mo; tas pasirodys tik, kada mo-
liuskai padirbs žemziugus.

|| Kapitonas maskolizkos
karizkos laivynas, L. Rosen, pa-
dirbo prietaisą, kuri pritaista
prie laivo, pirm laiko persergeti,
jeigu laivas prisitartina prie ne-
gijos vietos arba prie polų. Ban-
davones su ta prietaisia neufiljo
atliks aplinkinėse Kronstadto,
tyk pastrodys tikra jos vertė.

|| Vienas Paryžiaus inžinie-
rius iszrado prietaisą vadina-
mą Topophonu. Prietaisia paskir-
ta praszaliniu tirszciausios
miglos ant laivo kelio, jį parodo
ir laike miglos jurininkams vie-
tų, kurioj yra laivas. Su pagal-
ba szitos prietaisos jurininkai ga-
li kuo aizskiausiai girdėti viso-
kios balsus, net tokius, kokių
žmogaus ausis ne sugriebia. To-
pophonas užrašo tuos balsus ir
parodo isz kur tie balsai eina.
Laivas todėl, turintis topophoną,
gaile tirszciausios miglos ir tam-
siausios nakties ne gali susimuz-
ti su kitu.

|| Londone susitvėrė teip va-
dinama Electrophony kompanija,
kuri šada prie kiekvieno telefono
pritaikyti prietisį vadina-
mą electrophonu, su kurio pagalba
kiekvienas, namioje budamas,
galės už 2 penių klausyti operų
per-t-tymus ir koncertus geriau-
sio muzikų, duodamus kur nors
mieste.

|| Maskolizkos kariannos
palkauninkas Pilsudskis iszrado
naują telegrafą be drato. Prie
szitų telegrafų telegramai eina
ne per orą, bet per žemę; telegra-
fai galima 10 sykų toliau negu
su Marconio be dratinu telegrafu.
Atlikos Paryžiu bandavones bu-
vo kuo pasekmingiausios.

|| Vietines Zinios.

|| Pereitos nedėlios diens Chi-
cagoj vėl buvo nepakankiamai
karszciai: vakarinėje miesto da-
lyj Fahrenheito termometras rodė
108° szilumos, o ant bokšto oro
teminoyzios Auditorium triboj
103° szilumos, taigi ant vieno
laipnio daugiau negu karszciauo-
sioj sziose metuose pirmą buva-
sioj dienoj. Ž žoma, nuo teip di-
delių karszcijų buvo ne mažai
apsigimę, bet suliginant su szila-
ma, apsigimų buvo ne daug.
Matomai žmonės jau priprato prie
karszcijų, todėl jie ne teip kenkia
sui praždių.

|| Darbininkas Winslow Bros
kompanijos, O'Donnell, likosi su-
džios Horton suvrestas į kalėjimą
už negodojimą sodo. Mat
suddia uždraudė užkabinti skab-
sus dirbancius minėtaj dirbtuvėj
vietoje pakėlusius sztraiką organi-
zuot dirbancius. Isz tikro A-
merikoje sudai dar despotizskiai
elgiaisi negu Maskolijos carai. Or-
ganizacija Chicago Federation of
Labor, pritardama O'Donnelliui,
iszrinko jį vienu isz savo virszin-
čių ir pakėlė protestą prieš sodo
užsprendimą.

|| Ant 47 tos ul., ant kampo
Western ave., 14 metų Andrew
Priun likosi prigulincijoz szio-
ny bandai szuonyzio sukdandiotas.
Szunį pamėmė ant iszširimo, ar jis
ne pasitęgė; sukdandiotam vaikui
daktaras tuojaus iszdegino žai-
das.

|| Ant kerčės 25 tos ul. ir Al-
bany ave pereritos nedėlios diens
likosi elektrizsko karo pervaziuo-
tas ir užmuzstas ant vietos czekas
Bilisek.

|| Chicagos tarnaitės pradėjo
smarkią agitaciją ant sutvėrimo
czanyksczų tarnaicijų unijos.

|| Dėl stokos darbo ir ilgai
besitraukiančios ligos, gyvenan-
tių po nr. 98 N. Ciark ul. 22 met.
Jonas Weston užimanė nusizu-
dyti. Įdurė jis sau į krutinę su
peiliu 7 kartus, bet szirdies nė
vienas idurimas ne užgavo. Nuga-
beno jį į ligonbutį, kurio daktar-
ai pripažino idurimus už ne mir-
tinius.

|| Guodotinas Redaktorium!
|| Rubrikoj vietinių žinių savo
laikrasztį pagarsinote, buk as-
izskeliavau isz Chicago, nenorė-
damas apsivesti. Rodos, kad ne-
noriat apsivesti, nereikia butinai
apieisti miesto. Galima ne ap-
sivesti ir sėdėti ant vietos. Kad
“Katalikas” perėjo į kitas ran-
kas, jo naujas iszduotojas bus
drauge redaktorium. Nereikia
tad stebėtis, jei asz, likes be už-
siėmimo ir iszkeliavau isz Chica-
gos, kur surasiu atsakanciją sau
vėltę, bet tik prasau iszvaizti-
vę netaisyti su noru apsivedi-
mo. Su guodone,
J. Montvila.

|| Kapitonas maskolizkos
karizkos laivynas, L. Rosen, pa-
dirbo prietaisą, kuri pritaista
prie laivo, pirm laiko persergeti,
jeigu laivas prisitartina prie ne-
gijos vietos arba prie polų. Ban-
davones su ta prietaisia neufiljo
atliks aplinkinėse Kronstadto,
tyk pastrodys tikra jos vertė.

|| Vokietijoje darė vėl bandav-
ones su pagerintu grafo Szepeli-
no orlaiviu, kurios pasisekė
geriau net negu pats iszardžias
likėjo. Orlaivys prieš vėją per-
lėkė kelį nuo Charlottenburgo į
Zweibrucken. Kelionę orlaiv-
ys augzsciausiai iszkilo iki
9200 metrų (apie 30000 pėdų),
taigi augzsciausiai negu augzscia-
si ant žemės kalnai.

|| Chemikas Vorhose iszrado
naują budu priversti paprastus
moliuskus dirbti ku puikiausius
žemziugus. Bandavones jis davo
jau nuo poros metų, bet ant padir-
bimo gražių žemziugų reikia 10
metų (tik laiko ant to reikalauja
ir tikri žemziuginiai moliuskai).
Taigi dar vis negalima nieko
spreti apie vertę žiedo iszardi-
mo; tas pasirodys tik, kada mo-
liuskai padirbs žemziugus.

|| Kapitonas maskolizkos
karizkos laivynas, L. Rosen, pa-
dirbo prietaisą, kuri pritaista
prie laivo, pirm laiko persergeti,
jeigu laivas prisitartina prie ne-
gijos vietos arba prie polų. Ban-
davones su ta prietaisia neufiljo
atliks aplinkinėse Kronstadto,
tyk pastrodys tikra jos vertė.

|| VARDAI IR ADRESAI
Sus. Lietuvių Laisvamaniu Amer.
PRESIDENTAS, K. Balciunas,
262 Metropolitan ave., Brooklyn, N. Y.
RAIŠTININKAS, Kun. V. Dembka,
INDININKAS, Dr. J. Salpukas,
421 Penn ave., Scranton, Pa.
South Omaha, Neb. Dr. Ste. Van
Antons tures savo baldus, Subatoj, 11
Rugpjucio, 1901 Florida parko, Glenda
le L. I. Pradides 2 val. po pietu, Piki-
niskas prasides su tautiskoms para-
kalboms, potam lietuviszka muzika
ir szokiai, kur tarp ukmingu me-
dių galima bus grafiškai pan-
linkinti ir atsklepti szvieciu, sveiku
oru. Iszengra vyrams 15c. moterims ir
merginoms dykt. Nuo Broadway Grand,
So. 4 St. galima daveitoti karais Bush-
wick ave. iki Ridgewood parku, o
isz ten imti “transfers” ant Myrtle ave
isz South Brooklyn. Myrtle karai daveit
stacizai į pikniko parką. Ant visu vi-
minetu karu kasztuoja tik 5c. Visus
lietuvius ir lietuviszes sirdingai kvie-
cia atstankyti.
Dr. Ste. Van Antons.
Pirmas metinis Piknikas.

|| New York. Dr. Ste. Van Antons tures
savo pirmą metinį pikniką nedėlioj, 11
Rugpjucio, 1901 Florida parko, Glenda
le L. I. Pradides 2 val. po pietu, Piki-
niskas prasides su tautiskoms para-
kalboms, potam lietuviszka muzika
ir szokiai, kur tarp ukmingu me-
dių galima bus grafiškai pan-
linkinti ir atsklepti szvieciu, sveiku
oru. Iszengra vyrams 15c. moterims ir
merginoms dykt. Nuo Broadway Grand,
So. 4 St. galima daveitoti karais Bush-
wick ave. iki Ridgewood parku, o
isz ten imti “transfers” ant Myrtle ave
isz South Brooklyn. Myrtle karai daveit
stacizai į pikniko parką. Ant visu vi-
minetu karu kasztuoja tik 5c. Visus
lietuvius ir lietuviszes sirdingai kvie-
cia atstankyti.
Komitetas.

|| Teatras ir Balais.
London, England. Subatoj, 3 Rug-
pjucio czanykscz lietuvizka parapija
perstazy teatru po vardu “America
First” ir po tam tures savo baldus. Pra-
dides 7 val. vakare. King saleje, ant
Commercial Road, ant lietuviszkos baž-
nyčios. Todėl visu lietuvius ir lietu-
viszes kviecia atstankyti.
Parapijos Komitetas.

|| Ankos ant kankintiniu.
M. Saurusevicia, Waterbury, Conn., 25
Buvo 147.39
Sykiu 147.64

|| Pajleszkajimai.

|| Pajleszkau Jurgio Gusto, Kauno gub.,
Raseinų pav., kaimo Butkalciziu. Jis
pats ar kas kitas teikis duoti žinla ant
adreso: Joseph Kumborski,
11512 Front st.,
(26-7) Kensington, Ill.

|| Pajleszkau Antano Kovo, kuris mane
apvoge. Jis yra 5 pėdu ir 8. augzstas,
geltonplaukis, žiuri isz panuru ir desi-
nos akies turi blaizkiena perkiasta; susi-
zneka lietuviszka, latviszka ir angliz-
ka. Kas apie jį duos man žinla bus
didele daleidimp.
Franas Skuodis,
424 W. Conway st., Baltimore, Md.
(2-8)

|| Pajleszkau savo vyro, Kazimiero Juko,
Kauno gub., Raseinų pav., Salelio vol.,
kaimo Obelaites. Asz jo pati, dabar tik
pribuvus isz Lietuvos, norciau surasti
savo vyra. Kas žino kur jis buna tei-
sis maloningai man pranešti ant adreso:
Mrs. Johanna Jakle,
2228 Forbes St., Pittsburg, Pa.

|| Pajleszkau savo suzinau 14 meta senu-
mo, vardu Modiejus Ozkiznis, kurs 17 d.
Liepos iszbuvo nuo savo tevu. Jis yra
60 cilu augzstas, geltonplaukis, biški
szaltesioje ir anglizska sznekoti neto-
kia. Kas toki užstemyti teikis man duoti
žine ant adreso:
M. Ozkiznis,
471 E. South St., Wilkes Barre, Pa.

|| Pajleszkau Jono Zilinskio, kuris vadina
savo Karaliu, yra 21 metų senas, pa-
gina nuo Punksio. Suvalku gub. Kas jį
užstemyti teikis duoti man žinla o bu-
si tam didele daleidimp ir dovana su-
teiksia.
A. V. Budininkas,
Melrose, Conn.

|| Pajleszkau savo pusbrolio, Juono Mar-
tenkeviciaus, Suvalku gub., Vilkaviz-
ko pav., Bartniku gm., kaimo Kune-
ziskiu. Jis pats ar kas kitas teikis
duoti žine ant adreso:
John Kulbakas,
Box 1194, Worcester, Mass.

|| Pajleszkau savo vyro Antano, Varpio-
to, kurs 11 d. Liepos iszvažėjo į miesta
su pinigais ir daugias negryzo. Jis
paeina isz Kauno gub., Telzisu pav., kaimo
Wilkaizka. Chicagoje pragyveno 10 m.
Kas daleidimp kur jis dabar buna tei-
sis maloningai man pranešti ant adreso:
Mrs. Karolina Warpiolienė,
953 34th Place, Chicago, Ill.
(9-8)

|| Pigiai ant pardavimo Bucerne
su grozienia, vietoje lietuviu apgyventojų,
arti lietuviszkos bažnyčios. Biznis
jau yra iszdirbtas. Atsisaukite po nr.
135 W. 18th St. Chicago. (16-8)

|| Pigiai ant pardavimo geras salunas
vietoje lietuviu apgyventojų. Savinikas
iszvaizuoja į sena kraja. Atsisaukite
pas: M. R. 8901 Houston ave., South Chi-
cago. (9-8)

|| Grand Opening.
Chicago, Subatoj, 27 liepos darome
kurkutiva baldus savo naujo saluno, ant
kurio graizys muzika. net isz Pruso, sz-
kizai ir visoku zabovu bus į vaies. Kep-
ti visoziskiai ir kitoki užkandžiai dykt.
Visus aplinkinius ir padavimus kvie-
cia atstankyti, o busite sveitigai
primti. Charles E. Place,
1193 Blue Island ave., Chicago, Ill.

|| Atsisaukimas!
Man vadinojant po Vakarus ir po
Naują Angliją teiki suiti daugel Lietu-
vių, protaujančių, kurie nori įgyti di-
desnį įvelgimą į klausimus filosofijos
ir moksly (duszis, Dievas, gamtos
jatzavimas, ewolucija, ir tt.). Kadangi
tie klausimai aizskiai yra iszduoditi
Bucherio veikalė “Pajleja ir Medega”
(Kraft und Stoff), ir kadangi szilgiet
tois veikalais isz tiesy yra reikalingas
visiems laisvamaniams, idant turėtų
atramp prieš kunigijos melius apie re-
lijiją, asz pasiznekėję su kiliais tau-
tietizais įdusi apgerinti psumermeti
ant visos minties knygos. Psumerme-
ta lietuvizkos knygos, kas dabar nori
prigribelti angatpauidinti, kasztuos \$1.50
po atpauidinimo kasztuos \$2.0

